

OBSAH

ÚVOD	10
1 HISTORIE A SOUČASNOST ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENÍ	11
1.1 Základní pojmy	11
1.2 Charakter ohrožení CBRN látkami	12
1.3 Legislativní rámec	14
1.4 Historie a současnost zbraní hromadného ničení.....	15
1.5 Současné CBRN hrozby	18
1.6 Použitá a doporučená literatura	22
2 CHEMICKÉ ZBRANĚ	23
2.1 Základní pojmy	23
2.2 Bojové chemické látky	25
2.2.1 Rozdělení BCHL podle bojového určení	25
2.2.2 Rozdělení BCHL podle klinického účinku na živé organismy.....	25
2.2.3 Charakteristika vybraných BCHL	27
2.3 Průmyslové chemické látky	32
2.3.1 Základní pojmy	32
2.3.2 Zástupci a výskyt	32
2.3.3 Průmyslová havárie jako sekundární chemická zbraň	33
2.4 Ničivé účinky bojových chemických látek.....	35
2.4.1 Cesty pronikání BCHL do organismu	35
2.4.2 Příznaky zasažení látkami dusivými	36
2.4.3 Příznaky zasažení látkami všeobecně jedovatými.....	36
2.4.4 Příznaky zasažení látkami zpuchýřujícími	37
2.4.5 Příznaky zasažení látkami nervově paralytickými	37
2.4.6 Příznaky zasažení látkami psychoaktivními	38
2.4.7 Příznaky zasažení látkami dráždivými	38
2.5 Použitá a doporučená literatura	39
3 BIOLOGICKÉ ZBRANĚ	41
3.1 Základní pojmy	41
3.2 Bojové biologické látky	41
3.3 Způsoby použití	46
3.3.1 Šíření nálezů vzdušnou cestou	46
3.3.2 Šíření infekčních chorob živými přenašeči	47
3.3.3 Využití diverzní činnosti	48
3.4 Příznaky vojenského použití biologických zbraní	49
3.5 Použitá a doporučená literatura	50

4	RADIOLOGICKÉ ZBRANĚ, HAVÁRIE JEZ	52
4.1	Ionizující záření	52
4.2	Zdroje radiologické kontaminace	53
4.3	Nepřátelské použití radiologického materiálu	55
4.4	Základní dozimetrické veličiny a jednotky	57
4.5	Biologické účinky ionizujícího záření	59
4.6	Základy ochrany před ionizujícím zářením	62
4.7	Havárie jaderných energetických zařízení	64
4.7.1	<i>Příčiny jaderné havárie</i>	64
4.7.2	<i>Havárie v jaderných elektrárnách</i>	65
4.8	Použitá a doporučená literatura	67
5	JADERNÉ ZBRANĚ	68
5.1	Základní pojmy	68
5.2	Druhy jaderných výbuchů	69
5.3	Ničivé účinky	70
5.3.1	<i>Světelné záření</i>	71
5.3.2	<i>Tlaková vlna jaderného výbuchu</i>	74
5.3.3	<i>Pronikavá radiace</i>	80
5.3.4	<i>Radioaktivní kontaminace</i>	83
5.3.5	<i>Elektromagnetický impuls</i>	86
5.4	Činnost vojáka po jaderném výbuchu	87
5.5	Použitá a doporučená literatura	88
6	OCHRANA VOJSK, OCHRANA PROTI ZHN	89
6.1	Ochrana vojsk	89
6.2	Ochrana proti ZHN	90
6.2.1	<i>Prevence</i>	91
6.2.2	<i>Ochrana</i>	93
6.2.3	<i>Obnova</i>	94
6.3	Opatření OPZHN	96
6.4	Hrozby a rizika	98
6.4.1	<i>Hodnocení hrozby</i>	99
6.4.2	<i>Hodnocení rizika</i>	102
6.5	Použitá a doporučená literatura	104
7	ČINNOST VELITELŮ A ŠTÁBŮ PŘI ŘÍZENÍ OPZHN	106
7.1	Velení a řízení v operacích	106
7.2	Organizace chemického zabezpečení a OPZHN u jednotek	108

7.3	Role velitelů, štábů a prvků štábu při plánování a organizování opatření CHZ a OPZHN	113
7.3.1	<i>Velitel</i>	113
7.3.2	<i>Náčelník štábu a štáb</i>	114
7.3.3	<i>Chemický specialista štábu</i>	116
7.4	Použitá a doporučená literatura	118
8	DETEKCE, IDENTIFIKACE, MONITOROVÁNÍ	119
8.1	Pojmy	119
8.2	Schopnosti	120
8.3	Popis úkolů	121
8.3.1	<i>CBRN pozorování</i>	122
8.3.2	<i>CBRN průzkum</i>	123
8.3.3	<i>Odběr vzorků a identifikace biologických, chemických a radiologických látek (SIBCRA)</i>	126
8.3.4	<i>Průzkum podezřelých objektů a zařízení</i>	127
8.3.5	<i>Podrobný CBRN průzkum</i>	127
8.4	Chemický pozorovatel jednotky	129
8.4.1	<i>Úkoly chemického pozorovatele</i>	130
8.4.2	<i>Výcvik chemických pozorovatelů</i>	132
8.4.3	<i>Použití chemického pozorovatele</i>	133
8.5	Použitá a doporučená literatura	133
9	INFORMAČNÍ ZABEZPEČENÍ	135
9.1	Základní pojmy	135
9.2	Popis	136
9.3	Situační povědomí a porozumění	137
9.4	Varování vojsk a hlášení o vzniku události	141
9.4.1	<i>Zprávy o CBRN incidentech</i>	141
9.4.2	<i>Program CBRN Analysis</i>	147
9.4.3	<i>Vyhodnocování chemické události</i>	148
9.4.4	<i>Vyhodnocování biologické události</i>	151
9.4.5	<i>Vyhodnocování radiologické události</i>	153
9.4.6	<i>Vyhodnocování jaderné události</i>	154
9.5	Modelování úniků	158
9.5.1	<i>Program HPAC</i>	158
9.6	Rozmístění detekčních senzorů	161
9.7	Použitá a doporučená literatura	162

10	OCHRANA OSOB A VOJENSKÉHO MATERIÁLU	164
10.1	Základní pojmy	164
10.2	Individuální ochrana	165
10.2.1	<i>Ochrana dýchacích orgánů</i>	165
10.2.2	<i>Ochrana povrchu těla</i>	166
10.2.3	<i>Stupně připravenosti prostředků individuální ochrany</i>	166
10.3	Kolektivní ochrana	168
10.4	Ochrana vojenského materiálu	173
10.5	Soudobé operační prostředí a jeho vliv na ochranu osob a vojenského materiálu	173
10.6	Použitá a doporučená literatura	174
11	ODSTRAŇOVÁNÍ NÁSLEDKŮ, DEKONTAMINACE	176
11.1	Úvod	176
11.2	Popis	176
11.3	Schopnosti	177
11.3.1	<i>Preventivní opatření</i>	177
11.3.2	<i>Vyhýbání se kontaminaci</i>	177
11.3.3	<i>Kontrola nad šířením kontaminace</i>	178
11.3.4	<i>Řízení expozic</i>	178
11.3.5	<i>Dekontaminace</i>	178
11.4	Dekontaminace	179
11.4.1	<i>Okamžitá dekontaminace</i>	183
11.4.2	<i>Částečná dekontaminace</i>	183
11.4.3	<i>Úplná dekontaminace</i>	186
11.4.4	<i>Úloha jednotek chemického vojska při úplné dekontaminaci</i>	188
11.5	Použitá a doporučená literatura	192
12	ZDRAVOTNICKÁ PROTIOPATŘENÍ	194
12.1	Operační principy	194
12.2	Plánování zdravotnické péče	196
12.3	Dekontaminace zraněných osob	197
12.4	Zdravotnická péče o kontaminované pacienty	199
12.5	Použitá a doporučená literatura	201
13	OCHRANA PROTI ZHN U POZEMNÍCH A VZDUŠNÝCH SIL	202
13.1	Vliv CBRN prostředí na vedení operací pozemních a vzdušných sil	202
13.2	Ochrana proti ZHN u pozemních sil AČR	209
13.3	Ochrana proti ZHN u vzdušných sil AČR	214
13.4	Použitá a doporučená literatura	219

14 ČINNOST VOJSK V PROSTORECH CBRN KONTAMINACE	220
14.1 Příprava vojsk ke zvládnutí vlivu kontaminace	220
14.2 Činnost vojsk v prostorech kontaminace	222
14.3 Činnost vojsk po ukončení CBRN události	225
14.4 Použitá a doporučená literatura	228
15 POŽADAVKY NA PŘIPRAVENOST V OPZHN	229
15.1 Základní pojmy	229
15.2 Cíle přípravy	230
15.3 Standardy pro připravenost v OPZHN	231
15.3.1 Požadavky na vševojskové jednotky	231
15.3.2 Požadavky na CBRN specialisty	233
15.3.3 Požadavky na zdravotnický personál	234
15.3.4 Požadavky na velitele a štáby	236
15.3.5 Požadavky na letecký personál	237
15.4 Možnosti zefektivnění přípravy v OPZHN	238
15.5 Použitá a doporučená literatura	238
16 CHEMICKÉ VOJSKO ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY	240
16.1 Struktura a úkoly chemického vojska AČR	240
16.2 Vyčleňování jednotek chemického vojska do úkolových uskupení	245
16.3 Použitá a doporučená literatura	249
17 MATERIÁL K OPZHN	250
17.1 Ochrana osob před účinky zájmových kontaminantů	251
17.1.1 Prostředky individuální ochrany	251
17.1.1.1 Prostředky ochrany dýchacích orgánů	251
17.1.1.2 Prostředky ochrany povrchu těla	258
17.1.1.3 Použití prostředků individuální ochrany	264
17.1.2 Zařízení kolektivní ochrany	265
17.2 Monitorování radiační a chemické situace	267
17.3 Dekontaminace vojenského materiálu a osob	281
17.3.1 Prostředky dekontaminace vojenského materiálu	282
17.3.2 Prostředky dekontaminace osob	285
17.4 Použitá a doporučená literatura	290
18 TECHNOLOGICKÝ ROZVOJ	292
18.1 Detekce, identifikace, monitorování	292
18.1.1 Miniaturizace technologií	294
18.1.2 Senzory nesené na těle	294
18.1.3 Síť senzorů	294

18.1.4 Nová paradigmatata pro detekci.....	295
18.2 Informační zabezpečení.....	298
18.2.1 Vizualizace.....	299
18.2.2 Umělá inteligence a strojové učení.....	302
18.2.3 Mobilní aplikace a rozšířená realita.....	303
18.3 Ochrana osob a vojenského materiálu.....	305
18.3.1 Nižší fyziologická zátěž.....	306
18.3.2 Jedna velikost pro všechny.....	306
18.3.3 Širší možnosti fyzické ochrany.....	307
18.3.4 Modulární ochranné prvky.....	307
18.3.5 Reaktivní ochranné prvky.....	309
18.3.6 Inteligentní prostředky individuální ochrany.....	310
18.3.7 Zdokonalené prostředky kolektivní ochrany.....	310
18.4 Odstraňování následků.....	311
18.4.1 Zodolněné materiály.....	312
18.4.2 Reaktivní povrchy.....	313
18.4.3 Záchyt a jímání.....	314
18.4.4 Zviditelnění kontaminace.....	314
18.4.5 Dekontaminace.....	315
18.5 Použitá a doporučená literatura.....	316
SEZNAM TABULEK.....	318
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	319
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	324